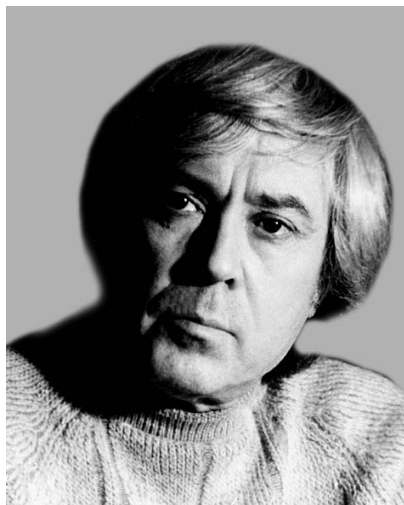

БАГАУТДІНОВ Рафаель Махмутович (10. 08. 1931, м. Казань, нині Татарстан, РФ — 16. 08. 2017, Київ) — графік, живописець. Брат [Рема Багаутдінова](#). 1937 родина зазнала репресій — батька розстріляли, мати 15 р. відбула у Мордов. таборах. Б. разом зі старшим братом опинився у труд. колоніях України, а під час війни — Кавказу та Серед. Азії. Член НСХУ (1963). Закін. Київський художній інститут (1962; майстерня *О. Пашенка*). Працював у галузі станкової й книжк. графіки (ілюстрації й оформлення книг *О. Гончара*, *Є. Гуцала*, *С. Йовенко*, *П. Загребельного* та ін.). На поч. 70-х рр. працював у техніці акварелі (натюрморти, портрети, сюжетні цикли). Його акварелям притаманна гучна мова монумент. твору, вони не вкладаються у звичні уявлення про можливості цієї техніки. Наприкінці 70-х рр. звернувся до олій. живопису (тематичні картини, натюрморти, портрети, пейзажі). Понад 10 персон. виставок у Києві, Казані, США, Німеччині, Франції. Твори знаходяться в музеях України, Татарстану, Росії, Німеччини та приват. колекціях України, Татарстану, Росії, Латвії, Німеччини, Франції, Швеції, США, Канади, Ізраїлю. Зазнав переслідувань після того, як брат Рем 1973 емігрував за кордон. Відійшов від офіц. заангажованого мистецтва. Належить до реалістич.

напрямую живопису. Особл. поет. світ постає з натюрмортів митця та фантазійних робіт, напрочуд інтим. та задушевних. Майже кожен жін. портрет майстра — це поет. мелодія художника-романтика. Можна стверджувати, що Б. у живопису — поет жін. краси. Картина «Муса Джаліль» (1980) започаткувала унікал. цикл творів, присвяч. митцям: «Посвята М. Врубелю» (1982), «Поет Марина Цветаєва», «Рембрандт», «Джерело натхнення Сандро Боттічеллі» (усі — 1984), «Останній автопортрет Тараса Шевченка» (1985), «Рукописи не горять. Пам'яті Михайла Булгакова», «Роки мовчання Анни Ахматової» (1987), «Постріл на Чорній річці. Пам'яті Олександра Пушкіна» (1988), «Пам'яті Василя Стуса» (1991).

Основні твори

портрети — «Поетеса Світлана Йовенко», «Євген Гуцало» (1981), «Іван Дзюба» (1987), «Михайло Слабошпицький» (1988), портрети укр. меценатів подружжя Антоновичів (2000); триптих «З татарського епосу» (1988–89), «Пам'яті письменників братів Тютюнників» (1987); серії — «Паралельний світ», «Українські легенди», «Купальська ніч», «Амазонки», «Балет "Афродита"» (1990–2002).

Рекомендована література

1. Владич Л. Мовою графіки. К., 1967;
2. Списаренко Б. Рафаель Багаутдінов: «Таким я бачу світ» // Ранок. 1984. № 10;
3. Каталог виставки творів. К., 1985;
4. Рубан В. Невтоленність пошуку // Вітчизна. 1986. № 3;
5. Слабошпицький М. Дорога від себе і до себе. Повість про Рафаеля Багаутдінова // Там само. 1991. № 8;
6. Пашенко В. Художник, який урівноважує світ // Вісті з України. 1997, 13 лют.;
7. Жежера О. Український Рафаель з Татарстану // Сільський час. 1999, 16 лип.

[В. В. Рубан](#)

Бібліографічний опис:

Багаутдінов Рафаель Махмутович / В. В. Рубан // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-38711>. — Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).